

**GEMİ AŞÇILARININ MESLEKİ EHLİYET DİPLOMALARINA
İLİŞKİN 69 SAYILI SÖZLEŞMENİN ONAYLANMASININ
UYGUN BULUNDUĞU HAKKINDA KANUN**

(Resmi Gazete ile yayımı:22.7.2003 Sayı:25176)

Kanun No
4944

Kabul Tarihi
15.7.2003

MADDE 1. - Uluslararası Çalışma Örgütü Genel Konferansı'nın 1946 yılında Seattle'da yapılan 28 inci oturumunda kabul edilen "Gemi Aşçılarının Meslekî Ehliyet Diplomalarına İlişkin 69 Sayılı Sözleşme"nin onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

**GEMİ AŞÇILARININ MESLEKİ EHLİYET DİPLOMALARINA İLİŞKİN
69 SAYILI SÖZLEŞME**

Uluslararası Çalışma Örgütü Genel Konferansı,

Uluslararası Çalışma Bürosu Yönetim Kurulunun daveti üzerine 6 Haziran 1946 tarihinde Seattle'da yaptığı yirmisekizinci oturumunda;

Toplantı gündeminin dördüncü maddesinde yer alan, gemi aşçılarının meslekî ehliyet diplomalarına ilişkin bazı önerilerin kabulüne karar vererek;

Bu önerilerin bir uluslararası sözleşme şeklini alması gerektiğine hükmederek,

Gemi aşçılarının meslekî ehliyet diplomaları Sözleşmesi 1946, olarak adlandırılacak olan aşağıdaki sözleşmeyi Bindokuzyüzkırkaltı yılı Haziran ayının işbu yirmisekizinci gününde kabul etmiştir.

Madde 1

1. Bu sözleşme, kamu veya özel şahıslar mülkiyeti altında bulunup, ticaret maksadıyla yük veya insan taşımaya tahsis edilmiş ve bu sözleşmenin yürürlükte olduğu bir ülkede kayıtlı olan her deniz aşırı sefer yapan gemiye uygulanır.

2. Ulusal yasa veya yönetmelikler, bunların yokluğu halinde, işverenlerle işçiler arasında akdedilmiş müşterek mukaveleler hangi gemilerin yahut gemi kategorilerinin bu sözleşme bakımından deniz aşırı sefer yapan gemi sayılacağını tarif edecektir.

Madde 2

Bu sözleşme bakımından "gemi aşçısı" tabiri, tayfanın yemeklerinin hazırlanmasından doğrudan doğruya sorumlu olan kimseyi ifade eder.

Madde 3

1. Gemi aşçılığı yapabilecek ehliyette olduğuna dair aşağıdaki maddeler uyarınca verilmiş bir ehliyet diplomasına sahip bulunmadıkça, bu sözleşmenin uygulandığı bir gemide, hiçbir kimse gemi aşçısı olarak istihdam edilemez.

2. Bununla beraber, kendi mütalaasınca diplomalı gemi aşçısı açığı mevcut olduğu takdirde, yetkili makam, yukarıdaki hüküm için istisnalara müsaade edebilir.

Madde 4

1. Yetkili makam, meslekî sınavlar yapılması ve ehliyet diploması verilmesi için gerekli düzenlemeleri yapar.

2. Hiç kimseye,

a) Yetkili makamca tespit edilecek asgarî bir yaş haddine varmadıkça,

b) Yetkili makamca tespit edilecek bir asgarî müddet zarfında denizde hizmet etmiş olmadıkça,

c) Yetkili makamca emredilen bir sınavı başarı ile geçmiş olmadıkça, bir ehliyet belgesi verilmez.

3. Öngörülen sınav, adayın yemek pişirme hususundaki kabiliyeti hakkında pratik bir denemeyi ve aynı zamanda gıda maddelerinin besleyici değeri, çeşitli ve dengeli yemek listesi hazırlama ile gemide erzakın işlenmesi ve muhafaza edilmesi hakkında testleri ihtiva etmelidir.

4. Öngörülen sınav, doğrudan doğruya yetkili makam tarafından tertip edilebilip, diploma verilebileceği gibi, bu görevler yetkili makamın denetimi altında tanınmış bir aşçılık okulu yahut herhangi bir müessese tarafından da yerine getirilebilir.

Madde 5

Bu Sözleşmenin 3 üncü maddesi, geminin kayıtlı bulunduğu ülke için, bu sözleşmenin yürürlüğe girmesi tarihinden itibaren üç yılı aşmamak üzere bir süre geçtikten sonra hüküm ifade eder : Bununla beraber, yukarıda yazılı süre sona ermeden evvel aşçı sıfatıyla 2 yıl memnuniyet verici şekilde hizmet etmiş olan bir gemici için, ulusal yasalar, bu hizmetin bir ehliyet diplomasına eşdeğer olduğuna dair bir sertifikanın tanınmasını öngörebilir.

Madde 6

Yetkili makam, başka ülkelerde verilmiş bulunan diplomaların tanınmasını öngörebilir.

Madde 7

Bu sözleşmenin kesin onama belgeleri Uluslararası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne gönderilir ve onun tarafından tescil edilir.

Madde 8

1. Bu sözleşme sadece, onay belgeleri Genel Müdür tarafından tescil edilen Uluslararası Çalışma Örgütü Üyesi ülkeler için bağlayıcıdır.

2. Bu Sözleşme, içlerinde her biri en az 1 milyon tonilatoluk kayıtlı nakliye gemisi filosuna sahip 5 ülkenin yer alacağı ülkelerden (ABD, Arjantin Cumhuriyeti, Avustralya, Belçika, Brezilya, Kanada, Şili, Çin, Danimarka, Finlandiya, Fransa, Birleşik Krallık, Yunanistan, Hindistan, İrlanda, İtalya, Hollanda, Norveç, Polonya, Portekiz, İsveç, Türkiye ve Yugoslavya) 9'unun onay belgelerinin tescil edildiği tarihten 6 ay sonra yürürlüğe girer. Bu hükme, Sözleşmenin üye ülkeler tarafından kısa zamanda onaylanmasını kolaylaştırmak ve teşvik etmek amacıyla yer verilmiştir.

3. Bu Sözleşme, daha sonra, onu onaylayan her üye için, onay belgesinin tescil edildiği tarihten altı ay sonra yürürlüğe girer.

Madde 9

1. Bu Sözleşmeyi onayan her üye, onu ilk yürürlüğe girdiği tarihten itibaren on yıllık bir süre sonunda Uluslararası Çalışma Bürosu Genel Müdürlüğüne göndereceği ve Genel Müdürün tescil edeceği bir belge ile feshedebilecektir. Fesih, tescil tarihinden ancak bir yıl sonra hüküm ifade edecektir.

2. Bu Sözleşmeyi onanmış olup da, onu bundan önceki fıkrada sözü edilen on yıllık sürenin bitiminden itibaren bir yıl zarfında bu maddede öngörüldüğü şekilde feshetmeyen her üye, yeniden on yıllık bir müddet için bağlanmış olur ve bundan sonra bu Sözleşmeyi, her on yıllık süre bitiminde, bu maddede öngörülen şartlar içinde feshedebilir.

Madde 10

1. Uluslararası Çalışma Bürosu Genel Müdürü, Örgüt üyeleri tarafından kendisine bildirilen bütün onama ve fesihlerin kaydedildiğini Uluslararası Çalışma Örgütünün bütün üyelerine duyurur.

2. Genel Müdür, Sözleşmenin yürürlüğe girmesini sağlamak için gerekli olan son onamanın tescilini, Örgüt üyelerine tebliğ ederken, bu sözleşmenin yürürlüğe gireceği tarih hakkında örgüt üyelerinin dikkatini çeker.

Madde 11

Uluslararası Çalışma Bürosu Genel Müdürü, yukarıdaki maddeler gereğince, kaydetmiş olduğu bütün onama ve fesihlere ilişkin tam bilgileri, Birleşmiş Milletler Antlaşmasınının 102 nci maddesi uyarınca tescil edilmek üzere, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine ulaştırır.

Madde 12

Bu Sözleşmenin yürürlüğe girmesinden itibaren, geçecek her 10 yıllık devrenin sonunda, Uluslararası Çalışma Bürosu Yönetim Kurulu, bu sözleşmenin uygulanması hakkındaki bir raporu Genel Konferansa sunar ve konferansın gündemine sözleşmenin tamamen veya kısmen tadili konusunun konulup konulmaması hususunu inceler.

Madde 13

1. Konferansın, bu Sözleşmeyi tamamen veya kısmen tadil eden yeni bir Sözleşme kabul etmesi halinde ve bu yeni Sözleşme aksini öngörmediği takdirde;

a) Tadil edici yeni Sözleşmenin bir üye tarafından onanması durumu, yukarıdaki 9 uncu madde dikkate alınmaksızın ve tadil edici yeni Sözleşme yürürlüğe girmiş olmak kayıt ve şartıyla, bu Sözleşmenin derhal ve kendiliğinden feshini gerektirir.

b) Tadil edici yeni Sözleşmenin yürürlüğe girmesi tarihinden itibaren, bu Sözleşme üyelerin onanmasına artık açık bulundurulamaz.

2. İşbu Sözleşme, Sözleşmeyi onaylayan fakat tadil edici Sözleşmeyi onaylamayan üyeler için, mevcut şekil ve kapsamı ile yürürlükte kalacaktır.

Madde 14

Bu Sözleşmenin Fransızca ve İngilizce metinlerinin her ikisi de eşit derecede geçerlidir.

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Cilt	Birleşim	Sayfa
3	27	551
18	94	43
22	106	91:92,496:519

I- Gerekçeli 168 S. Sayılı Basmayazı Türkiye Büyük Millet Meclisinin 106 ncı Birleşim tutanağına bağlıdır.

II- Bu Kanunu; Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tali Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Esas Dışişleri Komisyonları görüşmüştür.

III- Esas No. : 1/501